

โครงการคุณธรรม

โรงเรียนน่านปัญญานุกูล จังหวัดน่าน ปีการศึกษา ๒๕๖๓

๑. ชื่อโครงการ คุณธรรมนำชีวิต

๒. ความสำคัญของการทำโครงการ

คุณธรรม หมายถึง หลักของความคิดความงาม ความถูกต้อง ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจาและจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อตนเองผู้อื่น และสังคมให้เกิดความรักสามัคคี ความอบอุ่นมั่นคงในชีวิต

สมาธิ คือ ความสงบ สบาย และความรู้สึกเป็นสุขอย่างยิ่งที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่พระพุทธศาสนากำหนดเอาไว้เป็นข้อควรปฏิบัติ เพื่อการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข

ไม่ประมาท เต็มไปด้วยสติสัมปชัญญะ และปัญญา อันเป็นเรื่องไม่เหลือวิสัย ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ง่ายๆ

โรงเรียนน่านปัญญานุกูล จังหวัดน่าน จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นแบบอยู่ประจำ ซึ่งเป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งมักจะพบอาการขาดสมาธิ (Inattention) คือ ไม่สามารถจดจ่อกับรายละเอียดหรือไม่รอบคอบ เวลาทำงานที่โรงเรียนหรือทำกิจกรรมอื่น ไม่มีสมาธิในการทำงานหรือการเล่น มักดูเหมือนไม่ได้ฟังสิ่งที่คนอื่นพูดกับตนเองอยู่ ทำตามคำสั่งได้ไม่ครบทำให้ทำงานในห้องเรียน งานบ้าน หรืองานในที่ทำงานไม่เสร็จ (โดยไม่ใช่เพราะต่อต้าน หรือไม่เข้าใจ) มีปัญหาในการจัดระบบงานหรือกิจกรรม ทำงานไม่เป็นระเบียบ มักเลื่องไม่ชอบหรือไม่เต็มใจในการทำงานที่ต้องใช้ความคิด (เช่น การทำการบ้านหรือทำงานที่โรงเรียน) ทำของที่จำเป็นในการเรียนหรือการทำกิจกรรมหายบ่อยๆ (เช่น อุปกรณ์การเรียน) วอกแวกไปสนใจสิ่งเร้าภายนอกได้ง่าย มักหลงลืมทำกิจวัตรที่ต้องทำเป็นประจำ ไม่สามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกิจกรรมได้ บางครั้งมีพฤติกรรมก่อกวนการทำกิจกรรม

จากปัญหาดังกล่าว นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงได้จัดทำโครงการ “คุณธรรมนำชีวิต” เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีสมาธิ สามารถควบคุมตนเอง และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ ด้านความรู้ (Knowledge)

- ๑) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ บทสวดมนต์ บทสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ
- ๒) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การฝึกสมาธิ การควบคุมตนเอง
- ๓) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ คุณธรรมในชีวิตประจำวัน

๓.๒ ด้านกระบวนการปฏิบัติ (Process)

- ๑) คัดเลือกนักเรียนแกนนำ และสร้างองค์ความรู้แก่นักเรียนแกนนำ
- ๒) เพื่อให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเอง การฝึกสมาธิ การอธิษฐานจิต

๓) สร้างความตระหนักให้นักเรียนแกนนำเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนคนอื่นๆ

๓.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

๑) นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมตนเองให้มีสมาธิในการทำกิจกรรมได้

๓.๔ เพื่อเป็นการถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

บรมนาถบพิตร

๔.กลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล ปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๓๑๕ คน

เชิงคุณภาพ

- นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ปฏิบัติกิจกรรมการสวดมนต์ได้

- นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ปฏิบัติกิจกรรมนั่งสมาธิได้

- นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ สามารถควบคุมตนเองให้มีสมาธิ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆได้ เช่น ไม่คุย หรือเล่นกัน ขณะร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องอาหาร ฯลฯ

- คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมโครงการ มากกว่า ร้อยละ 80

๕. แผนการดำเนินโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑. คณะกรรมการโครงการคุณธรรมนำชีวิต ระดมความคิด ปัญหาที่มีอยู่ในโรงเรียนในด้านซึ่งเป็นเด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ ซึ่งมักจะพบอาการขาดสมาธิ (Inattention) คือไม่สามารถจดจ่อกับรายละเอียดหรือไม่รอบคอบเวลา ทำงานที่โรงเรียนหรือทำกิจกรรมอื่น ไม่มีสมาธิในการทำงานหรือการเล่น จึงได้คิดกิจกรรม " ดอกไม้บานบนลานใจ " / " ธรรมะสุดสัปดาห์ " / สมาธิยามบ่าย/แสงประประทีป นำปัญญา/เทียนนำทาง/ธรรมะก่อนนอน	ก.ค. ๖๓	คณะกรรมการโครงการ
๒. นำปัญหาที่ได้ไปปรึกษา ครูที่ปรึกษาโครงการ เพื่อขอ คำแนะนำในการดำเนินงานกิจกรรม	ส.ค. ๖๓	คณะกรรมการโครงการ
๓. รับสมัครนักเรียนแกนนำห้องเรียนละ ๑ คน (หัวหน้าห้อง) และนักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการ แบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติ กิจกรรมของโครงการ จำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรม " ดอกไม้บานบนลานใจ " และกิจกรรม " ธรรมะสุดสัปดาห์ "	ส.ค. ๖๓	คณะกรรมการโครงการ

๕. แผนการดำเนินโครงการ (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
<p>๔. ดำเนิน“กิจกรรมดอกไม้บ้านบนลานใจ” (เข้า หลังกิจกรรมเคารพธงชาติ) ดังนี้</p> <p>๔.๑ นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนแกนนำ ผูกการนำกิจกรรมเพื่อน ครู ที่ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>๔.๒ นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนแกนนำเป็นแบบอย่างนำกิจกรรมดอกไม้บ้านบนลานใจ หน้าแถว หลังกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้าทุกวัน พร้อมทั้งให้นักเรียนทุกคนทำกิจกรรมดอกไม้บ้านบนลานใจ</p> <p>๔.๓ นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนแกนนำ นำทำกิจกรรมดอกไม้บ้านบนลานใจพานั่งสมาธิทุกเช้าหลังทำกิจกรรมเคารพธงชาติเสร็จสิ้นแล้วก่อนขึ้นอาคารเรียน และก่อนเข้าห้องเรียนในทุกวัน</p>	<p>ต.ค. ๖๓ - มี.ค. ๖๔</p>	<p>คณะกรรมการโครงการ และนักเรียนทุกคน</p>
<p>๕. ดำเนินกิจกรรม“ธรรมะสุดสัปดาห์” ดังนี้</p> <p>๕.๑ นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการ ตัวแทนนักเรียนแกนนำคุณธรรมนำชีวิตนำนักเรียนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวดมนต์ไหว้พระ - นั่งสมาธิ แผ่เมตตา - นิทานคุณธรรม/ธรรมะเฮฮา <p>ทุกวันศุกร์ของทุกสัปดาห์</p>	<p>ต.ค. ๖๓ - มี.ค. ๖๔</p>	<p>คณะกรรมการโครงการ และนักเรียนทุกคน</p>
<p>๖.ดำเนินกิจกรรม“เทียนนำทาง” ดังนี้</p> <p>๖.๑ ครูประจำชั้นและนักเรียนแกนนำในห้องเรียนนำนักเรียนในห้องเรียน(ฝึกสมาธิก่อนเข้าเรียนภาคเช้า)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวดมนต์ไหว้พระ/ทำสมาธิ แผ่เมตตา (เพลงตั้งดอกไม้บ้าน และเพลงแผ่เมตตา) - เวียนเทียนอธิษฐานจิต - เรื่องเล่าส่งเสริมคุณธรรม/ธรรมะเพิ่มพลังใจ 	<p>ต.ค. ๖๓ - มี.ค. ๖๔</p>	<p>นักเรียนทุกคน</p>
<p>๗.ดำเนินกิจกรรม “สมาธิยามบ่าย” ดังนี้</p> <p>๗.๑ นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมสมาธิยามบ่าย(ฝึกสมาธิก่อนเข้าเรียนภาคบ่าย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สงบนิ่ง/ทำสมาธิ แผ่เมตตา ก่อนขึ้นห้องเรียนในภาคบ่าย 	<p>ต.ค. ๖๓ - มี.ค. ๖๔</p>	<p>นักเรียนทุกคน</p>

๕. แผนการดำเนินโครงการ (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๘. ดำเนินกิจกรรม“ธรรมะก่อนนอน” ดังนี้ เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติบนท่อนอนก่อนเข้านอนโดยมีนักเรียนแกนนำที่ท่อนอนนำกิจกรรม - สวดมนต์ไหว้พระ ทำสมาธิ - แผ่เมตตา - ธรรมะส่องใจ	ต.ค. ๖๓ – มี.ค. ๖๔	คณะกรรมการโครงการ และนักเรียนทุกคน
๙. ดำเนินกิจกรรม“แสงประทีปนำปัญญา” ดังนี้ ๙.๑ นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนแกนนำ ฝึกการนำกิจกรรมเพื่อน ครู ที่ถูกต้องเหมาะสม (ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา) - ตัวแทนนักเรียนแกนนำคุณธรรมนำชีวิต ร่วมดำเนินการกิจกรรม - ตักบาตรเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - สวดมนต์ไหว้พระ	ต.ค. ๖๓ – มี.ค. ๖๔	คณะกรรมการโครงการ และนักเรียนทุกคน
๑๐. มอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนแกนนำและนักเรียนที่มีความประพฤติดี/ตั้งใจเรียน	เม.ย. ๖๔	คณะกรรมการโครงการ
๑๑. ติดตามการดำเนินงานของกิจกรรมในโครงการ“คุณธรรมนำชีวิต” เดือนละ ๑ ครั้ง	เม.ย. ๖๔	คณะกรรมการโครงการ
๑๒. ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ และกิจกรรมในโครงการ	เม.ย. ๖๔	คณะกรรมการโครงการ
๑๓. สรุปผลการดำเนินโครงการ	เม.ย. ๖๔	คณะกรรมการโครงการ

๖. งบประมาณจำนวน ๑,๘๐๐ บาท

ที่	กิจกรรม/รายการ	งบประมาณตามหมวดรายจ่าย			รวม
		ตอบแทน	ใช้สอย	วัสดุ	
๑	รูป		√		๒๐๐-
๒	เทียน		√		๑,๐๗๐-
๓	ไม้ขีดไฟ		√		๑๐๐-
๔	กระดาษดับเบิ้ล A ขนาด A 4			√	๒๔๐-
๕	กระดาษทำวุ้นบัตร์ 180 g			√	๑๕๐-
๖	แฟ้มห่วงตราช้าง			√	๑๘๐-
รวม		- ๑,๘๐๐ -			

๗. หลักธรรม/พระราชดำรัส/พระราชดำริ/คำสอน ที่นำมาใช้

๑) อริยสัจ ๔ : อริยสัจ ๔ คือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ อันเป็นหลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา มีดังนี้ ๑. ทุกข์ คือ ความจริงที่ว่าด้วยความทุกข์

๒. สมุทัย คือ ความจริงที่ว่าด้วยเหตุให้เกิดทุกข์

๓. นิโรธ คือ ความจริงที่ว่าด้วยความดับทุกข์

๔. มรรค คือ ความจริงที่ว่าด้วยทางแห่งความดับทุกข์

๒) อิทธิบาท ๔ แปลว่า บาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้ถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่า อิทธิบาท

ซึ่งจำแนกไว้เป็น ๔ คือ ๑. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น

๒. วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น

๓. จิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในสิ่งนั้น

๔. วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น

๓) ค่านิยมหลักคนไทย ๑๒ ประการ

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระ

บรมชนกชาติเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลสมีความละเอียดเกรงกลัว
ต่อบาปตามหลักของศาสนา

๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

๘. ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์

เชื่อมโยงสู่คุณธรรมเป้าหมาย ความสงบ พุทธิกรรมบงชี้เชิงบวก เด็กสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติ
กิจกรรมต่างๆได้

๙. วิธีการวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัด	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด	ช่วงเวลาในการประเมิน
๑. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูลไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐ ปฏิบัติกิจกรรมการสวดมนต์ได้	ประเมินพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ทุกสัปดาห์
๒. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูลไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐ ปฏิบัติกิจกรรมนั่งสมาธิ	ประเมินพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ทุกสัปดาห์
๓. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูลไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐ สามารถควบคุมตนเองให้มีสมาธิ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆได้ เช่น ไม่คุย หรือเล่นกัน ขณะร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องอาหาร ฯลฯ	ประเมินพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ทุกสัปดาห์
๔. คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมโครงการมากกว่า ร้อยละ ๘๐	สอบถาม	แบบสอบถาม	เมษายน ๒๕๖๔

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๖ คน ดังนี้

๑. นายรัฐศาสตร์ ไชยสอน

๒. นางสาวจิราพรรณ สุกันทะ

๓. นายภควรรช โพธิ์ประจำศีล

๔. นายพีรวิทย์ บัวอิน

๕. นางสาวกรรณก บัวศรี

๖. นายจิตสถา ใจปึง

๑๑. ที่ปรึกษาโครงการงาน

๑. นางทิพย์ทิวา วิชาญ
๒. น.ส.จรรยา สายสูง
๓. นางอังสุมา วิชาเหล็ก
๔. นางสาวนฤมล คำரச
๕. นางสุพรรณนิภา วิชาเป็ง
๖. นางน้ำฝน เวศนารัตน์
๗. นางกมลลักษณ์ ตันติ
๘. นายธนวรรณ ศิริเลิศ
๙. นายเกียรติพล เกษมรัตน์พร
๑๐. นางอัญฐสินี เมฆคะ
๑๑. นางสุภา เทลาธรรม
๑๒. นางพัชรินทร์ บุญเสรีฐ

ลงชื่อ.....กวางนก.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางสาวกรกนก บัวหู้)

ลงชื่อ.....จิรพรรณ สุกันทะ.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางสาวจิรพรรณ สุกันทะ)

ลงชื่อ.....รัฐศาสตร์.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายรัฐศาสตร์ ไชยสอน)

ลงชื่อ.....ภาณุพงษ์.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายภาณุพงษ์ โพธิ์ประจำศีล)

ลงชื่อ.....ทิพย์ทิวา.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายทิพย์ทิวา บัวอิน)

ลงชื่อ.....จิตสวาท.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายจิตสวาท ใจปิง)

ลงชื่อ.....[Signature].....
(นางนงคราญ ดวงตา)

ลงชื่อ.....[Signature].....
(นายสมพงษ์ อุ่นใจ)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนน่านปัญญานุกูล

ผู้อำนวยการโรงเรียนน่านปัญญานุกูล

ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการคุณธรรมนำชีวิต ปีการศึกษา 2563

ที่	รายการ	ระยะเวลา										ผู้รับผิดชอบ	
		ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63	ต.ค. 63	พ.ย. 63	ธ.ค. 63	ม.ค. 64	ก.พ. 64	มี.ค. 64			
P	เขียนโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ	✓											นักเรียนแกนนำ คุณธรรมนำชีวิต และ ครูที่ปรึกษาโครงการ
	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	✓											
	ประชุมวางแผนเพื่อดำเนินงาน	✓											
D	คัดเลือกนักเรียนแกนนำและประชุมชี้แจง		✓										
	๑. กิจกรรม “ดอกไม้บานบนลานใจ”		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
	๒. กิจกรรม “เทียนนำทาง”		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
	๓. กิจกรรม “สมาธิยามบ่าย”		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
	๔. กิจกรรม “ธรรมะก่อนนอน”		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
	๕. กิจกรรม “ธรรมะสุดสัปดาห์”		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
	๖. กิจกรรม “แสงประทีปนำปัญญา”		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
	๗. มอบเกียรติบัตรนักเรียนแกนนำคุณธรรมนำชีวิตและ ครูที่ปรึกษาโครงการ										✓		
D	นิเทศกำกับติดตามของโครงการคุณธรรมโดยครูที่ปรึกษา โครงการ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
	ประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม									✓			
	ประเมินความพึงพอใจโครงการ									✓			
A	นำเสนอโครงการ									✓			
	รายงานผลการดำเนินงานโครงการคุณธรรมนำชีวิต									✓			

